

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Спеціальна кафедра № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО
ПРАВА В ДІЯЛЬНОСТІ СБУ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – К «Безпека та оборона»

Спеціальність – К9 «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта

Рік набору – 2025

Харків - 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне гуманітарне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань К «Безпека та оборона» спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» Інституту Служби безпеки України. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2025. 27 с.

Розробник:

Тимофєєв Антон Олександрович

Затверджено на засіданні спеціальної кафедри № 1
(протокол № 6 від 26 червня 2025 р.)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни	11
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	16
5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.....	17
6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	17
7. Критерії оцінювання результатів навчання	19
8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	21
9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Застосування норм міжнародного гуманітарного права в діяльності СБУ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань К «Безпека та оборона» спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» Інституту Служби безпеки України.

Найменування показників	Рівень знань, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС - 4,0	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – К «Безпека та оборона» Спеціальність – К9 «Правоохоронна діяльність»	За вибором курсанта
Кількість модулів – 4		Рік підготовки: 2025-2026
		Семестр
Загальна кількість годин - 120		2
		Лекції
Тижневих годин: 12 - аудиторних – 2-4 - самостійної роботи студента – 6-8		20 год.
		Практичні заняття
		20 год.
		Самостійна робота
		80 год.
	поточний контроль; підсумковий контроль знань – залік	

Мета навчальної дисципліни – надати курсантам знання про:

- історичний розвиток, основні поняття і правову основу МГП;
- взаємозв'язок та відмінності між МГП та іншими галузями міжнародного права;
- методи кваліфікації і класифікації збройних конфліктів та відокремлення їх від ситуацій насильства (масових заворушень/терактів), а також визначення застосовних до них правових режимів;
- принципи МГП, обмеження і заборон щодо засобів (зброя) і методів (військова тактика) ведення війни, режиму окупації і захисту осіб, що не беруть або припинили брати участь у збройній боротьбі;
- конкретні види воєнних злочинів, які можуть вчинятись в умовах

збройних конфліктів.

Головною метою курсу є формування у курсантів навичок аналізу нормативних актів, судових рішень і академічних теорій та застосування їх до конкретних ситуацій, що виникають в ході збройних конфліктів.

Завданням є:

- отримання знань курсантами про основні концепції МГП;
- отримання навичок кваліфікації збройних конфліктів та відрізнєння їх від суміжних ситуацій;
- отримання знань про заборонену зброю і тактику ведення війни, правовий режим окупації, правовий режим захисту осіб, що не беруть або припинили брати участь у збройних конфліктах;
- отримання знань про статус і принципи діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста;
- ознайомлення з правовими зобов'язаннями України в сфері МГП, основними нормами щодо притягнення до відповідальності за порушення норм МГП та пов'язану з цим діяльність міжнародних кримінальних судів;
- формування вмінь та навиків практичного застосування норм міжнародних договорів, звичаїв, судових рішень, академічних праць у сфері МГП;
- формування навиків визначення порушень норм МГП в тій чи іншій практичній ситуації та здатності для самостійного опанування проблематики дисципліни.

Пререквізити:-.

Кореквізити: Застосування кримінального законодавства у правоохоронній діяльності СБУ, Кримінальна процесуальна діяльність підрозділів СБУ, Організаційно-правові засади діяльності СБУ, Тактико-спеціальна підготовка.

Постреквізити: Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина перша), Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина друга), Виробнича практика (службове стажування).

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни курсант повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1.1. Пояснювати етапи розвитку МГП і міжнародної кримінальної юстиції, виокремити визначальні події та найважливіші правові акти.

РН НД 1.2. Порівнювати спільні риси та відмінності між МГП та іншими спорідненими галузями міжнародного права: правом прав людини, правом миру і безпеки, міжнародним кримінальним правом.

РН НД 1.3. Розрізняти збройний конфлікт і масові заворушення / спорадичні акти насильства, теракти, а також розрізнити міжнародний і неміжнародний збройні конфлікти.

РН НД 1.4. Кваліфікувати на основі фактажу ознаки «ефективного» і «загального» контролю з боку держави за діями іррегулярних організованих збройних груп, незаконних формувань, що воюють на території іншої держави.

РН НД 1.5. Аналізувати основні джерела МГП та правильно застосовувати їх для розв'язання практичних задач.

РН НД 1.6. Наводити аналогії та розбіжності правового регулювання миротворчих операцій та операцій примусу до миру, а також правової концепції «обов'язку захищати» (R2P).

РН НД 1.7. Пояснювати сутність статусу, принципів діяльності та мандату Міжнародного комітету Червоного Хреста, беручи участь зокрема в рольових іграх з проблематики курсу.

РН НД 1.8. Аналізувати і застосовувати для вирішення практичних завдань рішення міжнародних і національних судів з проблематики дисципліни.

РН НД 1.9. Працювати в міжнародно-правовому середовищі, використовуючи англійську мову, здійснювати пошук інформації в англійськомовних джерелах і виконувати іншу аналітичну роботу англійською мовою.

РН НД 2.1. Відокремлювати заборонені методи ведення війни, акти тероризму щодо цивільного населення тощо, від правомірних методів ведення збройної боротьби.

РН НД 2.2. Відокремлювати заборонені засоби ведення війни, від правомірних засобів ведення збройної боротьби.

РН НД 2.3. Virізняти засоби ведення війни заборонені для певної країни та заборонених звичаєвими нормами МГП.

РН НД 2.4. Розмежовувати при вирішенні практичних задач об'єкти на військові та цивільні, а також відрізняти комбатантів / учасників міжнародних збройних конфліктів і тих, хто не бере або припинив брати участь у воєнних діях.

РН НД 2.5. Використовувати інструменти правового захисту осіб, що потребують допомоги в контексті збройних конфліктів – поранених, хворих, осіб, що зазнали корабельної аварії, військовополонених, цивільного населення.

РН НД 2.6. Визначати порушення норм МГП в тій чи іншій практичній ситуації та формувати правову позицію щодо цих порушень.

РН НД 2.7. Організовувати та здійснювати індивідуальні та групові проекти в сфері МГП, брати участь у командній роботі з проблематики курсу.

РН НД 2.8. Організовувати та проводити індивідуально або у складі команди наукові дослідження з проблем МГП, брати на себе ініціативу і відповідальність, переконувати та впливати на інших учасників групи, мотивувати та керувати роботою для досягнення поставлених цілей.

РН НД 2.9. Демонструвати концептуальні знання принципів гуманності, пропорційності, військової необхідності в контексті збройних конфліктів.

РН НД 2.10. Virішувати практичні завдання та вести дискусію використовуючи англійську мову.

РН НД 3.1. Пояснювати зміст основ міжнародної відповідальності держав за порушення норм МГП та основ міжнародної кримінальної відповідальності індивідів за воєнні злочини.

РН НД 3.2. Пояснювати та наводити приклади різноманіття та зв'язків юрисдикції держав і юрисдикції міжнародних кримінальних судів щодо притягнення до кримінальної відповідальності за міжнародні злочини.

РН НД 3.3. Демонструвати розуміння основ діяльності міжнародних кримінальних судів, особливостей їх юрисдикції, провадження і засад співробітництва з державами при вирішенні практичних завдань.

РН НД 3.4. Пояснювати сутність засад відповідальності військових командирів і начальників, а також природу імунітетів глав держав і посадових осіб в контексті відповідальності за воєнні злочини.

РН НД 3.5. Характеризувати особливості зобов'язань України щодо співробітництва з Міжнародним кримінальним судом в контексті поданих заяв за ст. 12(3) Римського Статуту.

РН НД 3.6. Самостійно опановувати проблематику МГП за допомогою інформаційних технологій, баз даних Міжнародного комітету Червоного Хреста, Міжнародного кримінального суду, Верховної Ради України тощо.

РН НД 4.1. Аналізувати судову практику Міжнародного кримінального суду, міжнародних кримінальних трибуналів, Міжнародного Суду ООН і Європейського суду з прав людини, пов'язану зі збройними конфліктами та порушеннями імперативних норм міжнародного права для аналізу та кваліфікації фактів різних ситуацій збройних конфліктів та щодо імплементації відповідальності у випадку виявлення порушень.

РН НД 4.2. Здійснювати кваліфікацію воєнних злочинів, ґрунтуючись на правових джерелах, доктринальних розробках і судовій практиці у сфері МГП.

РН НД 4.3. Аналізувати і застосовувати для вирішення практичних завдань рішення міжнародних і національних судів з проблематики дисципліни.

РН НД 4.4. Здійснювати розрізнення між загальнокримінальними та воєнними злочинами в контексті міжнародного збройного конфлікту.

РН НД 4.5. Виокремлювати елементи злочинів для відповідних складів воєнних злочинів, які вчиняються під час міжнародного збройного конфлікту.

РН НД 4.6. Здійснювати розрізнення між схожими формами вчинення воєнних

злочинів в межах міжнародного збройного конфлікту.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у курсанта загальних і спеціальних компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності й освітньо-професійною програмою «Контррозвідувальна діяльність», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК1.1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК1.2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК1.3. Здатність працювати в команді.

Спеціальних компетентностей:

СК1.Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК5.Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег

у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок

СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК1.3. Здатність ефективно взаємодіяти зі слідчим, за його дорученням проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства, у т.ч. в умовах воєнного стану та гібридної агресії проти України.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

ПРН6. Спілкуватися англійською мовою усно і письмово з професійних та наукових питань правоохоронної діяльності на рівні B2 (відповідно до європейської шкали рівнів).

ПРН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності

ПРН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.

ПРН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.

ПРН 1.3. Проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії відповідно до вимог законодавства, здійснювати взаємодію з підрозділами досудового розслідування, у т.ч. в умовах воєнного стану та гібридної агресії проти України.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Module 1. Basics of International Humanitarian Law

IHL: development, terms, subject, sources.

Historical development of IHL. Genesis in antiquity, development in the Middle Ages, codification from the end of the 19th to the end of the 20th century, the impact of international criminal justice on the development of IHL, modern challenges of IHL: terrorism, asymmetric/undetermined conflicts, privatization of war, new technologies of warfare (cyber warfare, drones).

Concept and subject of IHL regulation as a field of international law. Sources of IHL: customary law, main groups of treaties, general principles of law, decisions of

international courts, doctrines and soft law (ICRC Commentaries, Montreux document, Tallinn manual on cyber warfare, etc.). The fundamental principles of IHL (humanity, military necessity, proportionality, demarcation of military and civilian objects, combatants and non-combatants. Martens Clause.

IHL and related fields that apply simultaneously, however, are different: the law of peace and security, the law of human rights and international criminal law. The concept of aggression, legitimate use of force, the difference between jus ad bellum / jus contra bellum (norms regarding the legality of the use of force) and jus in bello (norms applied during war - IHL). Human rights and armed conflict, restriction of human rights during armed conflicts.

Aggression. Concept and types of armed conflicts.

The concept of armed aggression, the relevant situations according to which state actions qualify as aggression. The concept of armed conflict, the meaning of the qualification of the existing armed conflict, the correlation of the terms war, armed conflict and occupation. Situations not covered by IHL: mass riots, individual acts of violence. International and non-international armed conflicts, their legal regimes and typology: criteria for the organization of insurgents, the intensity of the conflict and control over the territory. The scope of application of IHL by number of persons, by time, by territory and by legal regime.

Proxy armed conflict, the concept of control by another state over the actions of irregular armed formations: the case of Nicaragua, the case of Tadic, the case of Cyprus against Turkey. Legal qualification of the armed conflict on the territory of Ukraine.

Basic principles of international humanitarian law.

The principle of distinguishing between combatants and non-combatants, difficulties in modern conflicts. The concept of direct participation in hostilities. The status of terrorists, the absence of the concept of "illegal military combatants" in IHL. Legal status and categories of combatants. Special status of military intelligence, volunteers, parliamentarians, military advisers and private military companies. Status of mercenaries, spies.

Module 2. Means and methods of war.

General characteristics of means and methods of warfare.

Definition of basic concepts and principles that are used in qualifying the means and methods of war permitted and prohibited in hostilities. Prohibited methods (military tactics) of conducting warfare. Prohibited means (types of weapons) of conducting warfare. Military and civilian objects. Precautions before and during an attack. System of protection of cultural values in IHL. Demarcation of objects under protection and military objects. Identification of “dual purpose” objects and determination of situations under which their destruction is permitted. Qualification of works and installations containing dangerous forces and analysis of a special procedure for their protection. Determining the means of warfare that are prohibited by customary IHL and that are prohibited for the respective states on the basis of signing the relevant international conventions.

Specific means and methods of war prohibited by international law.

Prohibited means of warfare: poison and poisoned weapons, biological weapons, chemical weapons, easily deployable and flattening bullets, explosive bullets, weapons that primarily impact with non-detectable fragments, booby-traps, antipersonnel mines, incendiary weapons, blinding laser weapons etc.

Prohibited methods of war: prohibition of killing or wounding *hors de combatants*, denial of quarter, perfidy, prohibition of improper use of protective emblems, reprisals, prohibition of destruction or appropriation of property, etc.

Модуль 3. Відповідальність за порушення норм Міжнародного гуманітарного права

Відповідальність держав за порушення норм МГП.

Відповідальність держав за порушення норм МГП, її форми: реституція, компенсація, сатисфакція. Санкції щодо держав за порушення норм МГП.

Індивідуальна кримінальна відповідальність за воєнні та інші міжнародні злочини. Елементи вчинення злочину.

Індивідуальна кримінальна відповідальність за порушення норм МГП: поняття воєнних злочинів та інших міжнародних злочинів. Співучасть у міжнародних злочинах. Загальні обов'язки командування щодо підготовки воєнних операцій. Відповідальність командирів та інших начальників за вчинення міжнародних злочинів. Обставини, що звільняють від відповідальності, амністія, імунітети.

Відповідальність за воєнні злочини, вчинені під час міжнародних збройних конфліктів, заборона амністій щодо цих злочинів та інших міжнародних злочинів.

Елементи воєнних злочинів (Elements of crime).

Міжнародний кримінальний суд: судоустрій, юрисдикція, процедура провадження, співробітництво з державами. Україна і Міжнародний кримінальний суд.

Модуль 4. Характеристика окремих складів воєнних злочинів

Воєнні злочини, пов'язані з фізичним насильством.

Визначення елементів вчинення воєнних злочинів та кваліфікації відповідних дій осіб як воєнні злочини, які пов'язані з застосуванням фізичного насильства:

- умисне вбивство;
- катування або нелюдське поводження, у тому числі біологічні експерименти;
- умисне заподіяння сильних страждань або тяжких тілесних ушкоджень чи шкоди здоров'ю;
- умисне вчинення нападу з усвідомленням того, що такий напад призведе до випадкової загибелі чи поранення цивільних осіб;
- вбивство або поранення комбатанта, який, склавши зброю чи не маючи більше засобів захисту, беззастережно здався;
- заподіяння особам, які перебувають під владою ворожої сторони, фізичного каліцтва або здійснення над ними медичних чи наукових

експериментів будь-якого характеру, які не обґрунтовані необхідністю медичного, стоматологічного або лікарняного лікування відповідної особи і здійснюються не в її інтересах та які призводять до смерті або серйозно загрожують здоров'ю такої особи чи осіб;

- зґвалтування, сексуальне рабство, примушення до проституції, примусова вагітність.

Воєнні злочини, пов'язані з нападами та розграбуванням майна.

Визначення елементів вчинення воєнних злочинів та кваліфікації відповідних дій осіб як воєнні злочини, які пов'язані з нападами та розграбуванням майна:

- широкомасштабне знищення і привласнення майна, що не викликане військовою необхідністю і вчинене незаконно та безглуздо;

- умисне спрямування нападів на цивільне населення як таке або на окремих цивільних осіб, що не беруть безпосередньої участі у воєнних діях;

- умисне спрямування нападів на цивільні об'єкти, тобто об'єкти, що не є військовими цілями;

- напад на незахищені й такі, що не є військовими цілями, міста, села, помешкання або будівлі чи їх обстріл із застосуванням будь-яких засобів;

- умисне спрямування нападів на будівлі, призначені для релігійних, освітніх, мистецьких, наукових чи благодійних цілей, на історичні пам'ятники, госпіталі та місця зосередження хворих і поранених за умови, що вони не є військовими цілями.

Воєнні злочини, які вчиняються в Україні. Судова практика.

Відповідальність за воєнні злочини за національним правом України та інших держав. Принципи кримінальної юрисдикції і правова допомога у кримінальних справах. Практика притягнення до відповідальності за вчинення воєнні злочини міжнародними кримінальними трибуналами, національними судами.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/ п	Дата прове- денн я (згідн о розкл аду)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіум тощо	Самостійна робота
1.		Module 1. Basics of International Humanitarian Law				
		Topic 1. IHL: development, terms, subject, sources.	12	2	2	8
		Topic 2. Aggression. Concept and types of armed conflicts.	12	2	2	8
		Topic 3. Basic principles of international humanitarian law.	12	2	2	8
		<i>Разом/Total</i>	36	6	6	24
2.		Module 2. Means and methods of war				
		Topic 4. General characteristics of means and methods of warfare.	12	2	2	8
		Topic 5. Specific means and methods of war prohibited by international law.	12	2	2	8
		<i>Разом/Total</i>	24	4	4	16
3.		Модуль 3. Відповідальність за порушення норм Міжнародного гуманітарного права				
		Тема 6. Відповідальність держав за порушення норм МГП.	12	2	2	8
		Тема 7. Індивідуальна кримінальна відповідальність за воєнні та інші міжнародні злочини. Елементи вчинення злочину.	12	2	2	8
		<i>Разом/Total</i>	24	4	4	16
4.		Модуль 4. Характеристика окремих складів воєнних злочинів				
		Тема 8. Воєнні злочини, пов'язані з фізичним насильством.	12	2	2	8
		Тема 9. Воєнні злочини, пов'язані з нападами та розграбуванням майна.	12	2	2	8

	Тема 10. Воєнні злочини, які вчиняються в Україні. Судова практика.	12	2	2	8
	<i>Разом/Total</i>	36	6	6	24
	Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Під час самостійної роботи студент має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів України та зарубіжних країн, аналіз судової практики;
- підготовка до практичних (семінарських) занять;
- робота над кейсами, підготовка аналітичних доповідей за результатами аналізу практики Міжнародного кримінального суду та інших міжнародних і національних судових та правоохоронних органів (за визначеним переліком справ);
- створення презентацій;
- самотестування;
- участь у конкурсах студентських/курсантських наукових праць;
- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, аналітичний огляд тощо);
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, тестування тощо).

6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на лекціях-дискусіях та практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 2, 4, 6). У ході лекції-дискусії курсант може отримати оцінку за трибальною шкалою (0, 1, 2);

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, проводиться наприкінці модулів у формі тестування. За підсумками модульного контролю курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 2, 4, 6).

Протягом семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі у формі підготовки індивідуальної роботи (реферат, наукова стаття, тези, аналітичний огляд). Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 20.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік (за результатами поточного контролю). Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль												Індивідуальна робота курсантів (реферат, стаття, тези аналітичний огляд)	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3			Модуль 4				
ЛК	ПЗ	МК	ЛК	ПЗ	МК	ЛК	ПЗ	МК	ЛК	ПЗ	МК		
max 4	max 12	max 6	max 4	max 8	max 6	max 4	max 8	max 6	max 4	max 12	max 6		

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 6	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, управління командною роботою інших курсантів, можливі окремі несуттєві помилки
	4	Добрий рівень засвоєння матеріалу, активна участь в командній роботі, наявність окремих помилок.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, участь в командній роботі, наявність значної кількості помилок
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Поточний контроль на лекції-дискусії	2	Багаторазова участь в обговоренні теми лекції, відповіді на питання викладача
	1	Одноразова участь в обговоренні теми лекції, відповідь на питання викладача
	0	Жодного разу не взято участь в обговоренні
Тестування	Max 6	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	4	Добре володіння матеріалом, але є окремі помилки.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи курсантів: Реферат	Max 15	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань теми. Робота

		містить аналіз практики або приклади з практики за тематикою. Робота повністю відповідає вимогам щодо оформлення. Курсант вільно володіє матеріалом.
	12	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно, відсутня творчість і самостійність у висновків. Робота містить аналіз практики або приклади з практики за тематикою. Робота не містить серйозних відхилень від вимог щодо оформлення. Курсант володіє матеріалом.
	7	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом, відсутній аналіз практики або приклади з практики за тематикою. Відсутні власні висновки і оцінки. Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо оформлення. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості висновків
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, зі значною кількістю помилок. Робота оформлена неналежним чином, відсутні посилання на джерела. немає висновків. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Наукова стаття	Max 20	Тема розкрита повно. Проаналізовані наявні в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань статті. Посилання на джерела зроблені коректно з дотриманням вимог ДСТУ. Робота може бути рекомендована до опублікування.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить змістовні та методологічні помилки. Текст є виключною компіляцією. Посилання на джерела зроблені з грубими порушеннями вимог ДСТУ. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності. Робота не може бути рекомендована до опублікування.
Тези	Max 15	Тема розкрита повно. Проаналізовані наявні в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань статті. Посилання на джерела зроблені коректно з дотриманням вимог ДСТУ.

		Робота може бути рекомендована до опублікування.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить змістовні та методологічні помилки. Текст є виключною компіляцією. Посилання на джерела зроблені з грубими порушеннями вимог ДСТУ. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності. Робота не може бути рекомендована до опублікування.
Аналітичний огляд	Max 18	Аналітичний огляд містить всі кейси, які запропоновані викладачем та програмою. У тексті наведений стислий аналіз кейсів, мають місце цитати та аналіз практики. За кожним кейсом здійснені ґрунтовні висновки.
	10	Аналітичний огляд містить більшість кейсів, які запропоновані викладачем та програмою. У тексті наведені цитати, проте аналіз здійснений поверхнево. Висновки здійснені в загальному вигляді.
	Min 0	Аналітичний огляд містить 1-2 кейси, які запропоновані викладачем та програмою. Аналіз здійснений поверхнево. Висновки відсутні. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74

Е	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Гаазькі конвенції 1899 р. і 1907 р.

- Декларація про невикористання куль, що легко розгортаються чи спліскуються від 29.07.1899 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_196#Text
- Декларація про невикористання снарядів, що мають єдиним призначенням розповсюджувати задушливі та шкідливі гази від 29.07.1899 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-decl-iv-2-1899?activeTab=default>
- Декларація про заборону метання снарядів та вибухових речовин з повітряних куль від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-decl-xiv-1907?activeTab=default>
- I Гаазька конвенція про мирне вирішення міжнародних спорів від 18.10.1907 р. URL: <https://cil.nus.edu.sg/wp-content/uploads/2019/02/1907-The-Hague-Convention-for-the-Pacific-Settlement-of-International-Disputes-1-1-1.pdf>
- III Гаазька конвенція про відкриття воєнних дій від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-iii-1907?activeTab=default>.
- IV Гаазька конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18.10.1907 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222#Text

- V Гаазька конвенція про права і обов'язки нейтральних держав і осіб у випадку сухопутної війни від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-v-1907?activeTab=default>.
- VI Гаазька конвенція про становище ворожих торгових суден при початку воєнних дій від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-vi-1907?activeTab=default>
- VII Гаазька конвенція про обертання торгових суден на судна військові від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-vii-1907?activeTab=default>.
- VIII Гаазька конвенція про постановку підводних мін, що автоматично вибухають від зіткнення від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-viii-1907?activeTab=default>.
- IX Гаазька конвенція про бомбардування морськими силами під час війни від 18.10.1907 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-ix-1907?activeTab=default>
- XI Гаазька конвенція про деякі обмеження у використанні права захоплення у морській війні від 18.10.1907 URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-xi-1907?activeTab=default>
- XIII Гаазька конвенція про права і обов'язки нейтральних держав у випадку морської війни від 18.10.1907 URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/hague-conv-xiii-1907?activeTab=default>

2. Женевські конвенції про захист жертв війни від 12 серпня 1949 р.:

- Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text
- Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії зі складу збройних сил на морі URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text

- Женевська конвенція про поводження з військовополоненими.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_153#Text
- Конвенція про захист цивільного населення під час війни URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

3. Додаткові протоколи до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 р.:

- Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text
- Додатковий протокол Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text
- Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III), від 8 грудня 2005 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text

4. Конвенція про запобігання злочину геноциду і покарання за нього 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_155#Text

5. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 травня 1954 р. і два додаткові протоколи до неї URL:
https://zakon.rada.gov.ua/go/995_157#Text

6. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/go/995_021

- Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо участі дітей у збройних конфліктах від 25 травня 2000 р. (набув чинності для України 11.07.2005 р.) URL:
https://zakon.rada.gov.ua/go/995_795

7. Протокол про заборону застосування на війні задушливих, отруйних або інших подібних газів та бактеріологічних засобів від 17 червня 1925 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_198#Text

8. Конвенція про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї та їх знищення від 10 квітня 1972 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_054#Text

9. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення від 13 січня 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_182#Text

10. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців від 4 грудня 1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_103#Text

11. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають не вибірккову дію від 10 жовтня 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_266#Text

- Протокол про невиявлювані осколки (Протокол I) від 10 жовтня 1980 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/ccw-protocol-i-1980?activeTab=default>.
- Протокол про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв (Протокол II) від 10 жовтня 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_310#Text
- Протокол про заборону або обмеження застосування запалювальної зброї (Протокол III) від 10 жовтня 1980 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/ccw-protocol-iii-1980?activeTab=default>.
- Протокол про засліплюючу лазерну зброю (Протокол IV) від 13 жовтня 1995 р. ГКДЖ https://zakon.rada.gov.ua/go/995_894#Text
- Протокол про вибухонебезпечні залишки війни (Протокол V) від 28 листопада 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_c78#Text

12. Конвенція про незастосування строків давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 листопада 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_168#Text

13. Європейська конвенція про незастосування строків давності до злочинів проти людства та воєнних злочинів від 26 листопада 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_125#Text

14. Конвенція про заборону військового або будь-якого ворожого використання засобів впливу на природне середовище від 10 грудня 1976 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_258#Text

15. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї від 1 липня 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_098#Text

16. Договір про заборону розміщення на дні морів і океанів та в його надрах ядерної зброї та інших видів від 11 лютого 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_385#Text

17. Конвенція про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їхнє знищення від 18 вересня 1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_379#Text

18. Дублінська конвенція з касетних боєприпасам 2008 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_k20#Text

19. Римський статут Міжнародного кримінального суду: Міжнародний договір від 17.07.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#n69

20. Інструкція про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України: Наказ Міністерства оборони України від 23.03.2017 р., №164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#n212>

21. Договір про заборону Ядерної зброї : Міжнародна конвенція від 07.07.2017 р. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/tpnw-2017?activeTab=default>

Основна література

1. Нільс Мельцер. Міжнародне гуманітарне право: загальний курс. МКЧХ, 2021. 398 с. URL: https://blogs.icrc.org/ua/wp-content/uploads/sites/98/2021/05/4231_154-.pdf.
2. Сенаторова О.В. Права людини і збройні конфлікти: навч. посіб. Київ: ФОП Голембовська ОО, 2018. 208 с. URL: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/msc_6_copy.pdf

Додаткова література

1. Грушко М. В. Співпраця Міжнародного кримінального суду та України у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом //Академічні візії. – 2023. – № 23. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/679/701>.
2. Сенаторова О.В. Принципи Нюрнберзького процесу як основа міжнародної кримінальної юстиції. *Теорія і практика правознавства*. 2011. № 1(1). С. 51-63. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/62798>
3. [Тимофеев А.О.](#) Правова регламентація участі іноземців в міжнародному збройному конфлікті в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 557-559. URL: http://lsei.org.ua/3_2024/135.pdf.
4. Чернобук В. В. Міжнародно-правові стандарти захисту прав дитини в умовах збройних конфліктів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. №. 3. С. 437-440. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/284828/278888>.
5. Andrew Clapham and Paola Gaeta (eds), *The Oxford Handbook of International Law in Armed Conflict*. Oxford University Press, 2014. 909 p.
6. Andrew Clapham, Paola Gaeta, and Marco Sassòli (eds.), *The 1949 Geneva Conventions: A Commentary*. Oxford University Press, 2015. 1754 p.
7. Dieter Fleck (ed.), *The Handbook of International Humanitarian Law*, third edition. Oxford University Press, 2013. 759 p.

8. ICRC Commentary to the I Additional Protocol to the Geneva Conventions of 12 August 1949. 1987 year. URL: <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/api-1977/introduction/commentary/1987?activeTab=1949GCs-APs-and-commentaries>.
9. Kretzmer D. Targeted Killing of Suspected Terrorists: Extra-Judicial Executions or Legitimate Means of Defence? *The European Journal of International Law*. Vol. 16. No. 2. 2005. URL: <http://www.ejil.org/pdfs/16/2/292.pdf>.
10. Osaulenko, A., Tarasov, O., Turchina, M., Sviderska, N., & Doroshchuk, N. (2022). Features of correlation between the rules of international and national law. *Amazonia Investiga*, 2022. №11(52). P. 135-141. URL: <https://amazoniainvestiga.info/check/52/14-135-141.pdf>.
11. Shepitko V. et al. Artificial intelligence in crime counteraction: From legal regulation to implementation. *Social & Legal Studios*. 2024. Vol. 7. No. 1. P. 135-144. URL: https://www.researchgate.net/profile/Anatolijs-Krivins/publication/380037652_Preventing_international_threats_in_the_context_of_improving_the_legal_framework_for_national_and_regional_security_Social_Legal_Studios_71_97-105/links/6628fc0206367b604d489a0c/Preventing-international-threats-in-the-context-of-improving-the-legal-framework-for-national-and-regional-security-Social-Legal-Studios-71-97-105.pdf#page=135.
12. UK Ministry of Defence, The Manual of the Law of Armed Conflict. Oxford University Press, 2005. 668 p. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/27874/JSP3832004Edition.pdf.
13. US Department of Defence Law of War Manual, June 2015. 1204 p. URL: <https://dod.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/Law-of-War-Manual-june-2015.pdf>.

1. ICRC databases on international humanitarian law (База даних договорів, звичаєвих норм МГП та національного законодавства з імплементації). URL: <https://www.icrc.org/en/icrc-databases-international-humanitarian-law>.
2. ICRC: Sassoli, Bouvier, and Quintin, How does law protect in war? URL: <https://casebook.icrc.org/>
3. ICRC Training centre – Тренувальний електронний центр МКЧХ. URL: <https://www.icrc.org/en/online-training-centre>.
4. Міжнародний кримінальний суд. URL: <https://www.icc-cpi.int/>.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
спеціальної кафедри №1. URL:
<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/857-kafedra-dosudovoho-rozsliduvannia-ta-pravovoho-zabezpechennia-operatyvnosluzhbovoi-diialnosti-sb-ukrainy.html>

НЕІК

Електронний курс на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/user/index.php?id=1272>